

N:o 41.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pension åt tillförordnade skrifbiträdet å generaltullstyrelsens kansli Emma Maria Schröder, gifven Stockholms slott den 27 januari 1911.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att tillförordnade skrifbiträdet å generaltullstyrelsens kansli Emma Maria Schröder må under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension å 1,000 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder hennes anställning såsom skrifbiträde hos generaltullstyrelsen upphör.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevägen.

GUSTAF.

Carl Swartz.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27 januari
1911.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Statsråden: PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 SWARTZ,
 grefve HAMILTON,
 MALM,
 LINDSTRÖM,
 NYLANDER,
 VON SYDOW,
 VON KRUSENSTIERNA.

Departementschefen, statsrådet Swartz, anförde härefter:

Uti underdånig skrifvelse den 11 augusti 1910 har generaltullstyrelsen — jämte det styrelsen hemställt dels om nådigt bemyndigande att utan föregående anslag och ansökning utfärda konstitutorial för änkefru Emma Maria Schröder, född Olai, såsom skrifbiträde å styrelsens kansli, dels ock därom att Eders Kungl. Maj:t täcktes förklara änkefru Schröder, som vore född år 1843 och innehaft anställning hos styrelsen från och med september månad år 1880, berättigad att, därest konstitutorial såsom skrifbiträde blefve henne meddeladt, vid tillträdet till denna befattning komma i åtnjutande af båda de i styrelsens stat upptagna löneförhöjningarna vid samma befattning, tillhoppa 400 kronor — vidare gjort framställning därom, att Eders Kungl.

Maj:t måtte föreslå Riksdagen att förklara änkefru Schröder berättigad att för åtnjutande af pension räkna sig till godo den tid hon före antagandet till ordinarie skrifbiträde innehafte anställning hos styrelsen, såsom om hon därunder varit ordinarie skrifbiträde och alltså, utan hinder af bestämmelserna i 4 § af lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907, vid afgangen från befattningen komma i åtnjutande af pension med 1,000 kronor årligen.

Häröfver har statskontoret afgifvit infordradt underdånigt utlåtande och därvid anfört, bland annat, att, när änkefru Schröder, som enligt generaltullstyrelsens uppgift från och med september månad 1880 tjänstgjort såsom skrifbiträde hos styrelsen, således redan innehade 30 tjänstår samt alltså vid tillträdet till den ordinarie skrifbiträdesbefattningen skulle hafva uppnått den lefnads- och tjänstålder, som berättigade till pension, de af Riksdagen godkända och i nådig kungörelse den 18 juni 1910 meddelade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de från och med 1911 års början fastställda nya aflöningsförmånerna för generaltullstyrelsen enligt statskontorets mening utgjorde ett alldeles bestämdt hinder för tilldelande åt henne af något ålderstillägg till lönen. Vid eventuell utnämning till en af de nya ordinarie skrifbiträdesbefattningarna skulle änkefru Schröder alltså på 1911 års stat komma i åtnjutande af lön 600 kronor, tjänstgöringspenningar 450 kronor och ortstillägg 150 kronor, och skulle vid afgang från tjänsten icke kunna erhålla högre pension än ett lönen motsvarande belopp af 600 kronor. Under sådana förhållanden syntes det kunna ifrågasättas, huruvida det icke ur alla synpunkter kunde anses lämpligare att, därest generaltullstyrelsen funne änkefru Schröder kunna med fördel ännu någon tid bibehållas såsom skrifbiträde hos styrelsen, hon erhöle förordnande att tillsvidare bestrida en skrifbiträdestjänst hos styrelsen mot åtnjutande af därför i stat upptagna löneförmåner utom ålderstillägg; och ansåge statskontoret goda skäl föreligga att söka genom framställning till Riksdagen bereda änkefru Schröder pension från allmänna indragningsstaten till belopp, motsvarande hvad Riksdagen år 1910 beviljat dylik tjänstinnehafvare eller 1,000 kronor årligen, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder hennes anställning såsom skrifbiträde hos generaltullstyrelsen upphörde.

I anledning af hvad statskontoret sålunda anfört, har generaltullstyrelsen i underdånigt utlåtande den 11 november 1910 såsom alternativ till sin nyssberörda framställning hemställt, att Eders Kungl. Maj:t täcktes dels medgifva, att änkefru Schröder, på sätt statskontoret ifrågasatt, finge af styrelsen förordnas att från och med 1 januari 1911

tillsvidare bestrida en skrifbiträdesbefattning hos styrelsen mot åtnjutande af därför i stat upptagna löneförmåner utom aflöningsförhöjningarna, dels ock föreslå Riksdagen medgifva, att hon finge från och med månaden näst efter den, då berörda förordnande kunde komma att uppböra, under sin återstående lifstid af tullmedlen uppbära en årlig pension till belopp af ettusen kronor.

Till stöd för styrelsens sålunda gjorda framställning har styrelsen i underdånighet anfört följande.

Såsom i styrelsens berörda skrifvelse den 11 augusti 1910 nämnts, hade änkefru Schröder innehaft sin nuvarande anställning hos styrelsen från och med september månad 1880. Under denna tid hade hon — med undantag för de fyra första åren — åtnjutit månadsarfvode, till utgången af år 1889 med femtio kronor, därefter till utgången af år 1900 med sextio kronor, sedermera intill år 1905 med sjuttio kronor, därefter till och med år 1908 med sjuttiofem kronor samt slutligen från och med år 1909 med nittio kronor. Skrifarbete i hemmet, hvilket under de senare åren förekommit i stor utsträckning, hade ersatts med 50 öre för ark till och med år 1900 och därefter med 75 öre för ark.

Änkefru Schröder hade under sin långa tjänstetid hos styrelsen städse utmärkt sig för synnerlig pliktrohet, samvetsgrannhet och flit samt fullgjort sina åligganden till styrelsens synnerliga belåtenhet. Det syntes fördenskull billigt och rättvist, att hon, som nu ej obetydligt öfverstigit den lefnadsålder, då för kvinnlig tjänstinnehafvare rätt till pension enligt pensionslagens bestämmelser inträdde, finge komma i åtnjutande af pension till samma belopp, som hädanefter skulle tillkomma fast anställda skrifbiträden hos styrelsen, hvilka vid afskedstagandet innehade fulla tjänstår och full aflöning, således med det af styrelsen för henne föreslagna belopp af ettusen kronor.

Enligt nådigt bref den 25 november 1910 har Eders Kungl. Maj:t medgifvit, att änkefru Schröder finge af generaltullstyrelsen förordnas att från och med den 1 januari 1911 tillsvidare bestrida en skrifbiträdesbefattning hos styrelsen mot åtnjutande af därför i stat upptagna löneförmåner utom aflöningsförhöjningarna. I öfverensstämmelse härmed har, enligt hvad jag inhämtat, änkefru Schröder af generaltullstyrelsen förordnats att från och med nämnda dag tillsvidare bestrida berörda befattning.

Vidkommande frågan om beredande af pension åt änkefru Schröder förklarade Eders Kungl. Maj:t vid nyssnämnda tillfälle, att Eders Kungl. Maj:t framdeles ville taga denna fråga under öfvervägande.

Då jag nu har att ånyo anmäla denna fråga, kan jag i allt väsent-

ligt biträda den af generaltullstyrelsen i dess underdåniga utlåtande den 11 november 1910 gjorda framställningen. Den ifrågasatta pensionen torde emellertid, med hänsyn till de af Eders Kungl. Maj:t godkända nya grunderna för riksstatens uppställning, enligt hvilka anslagen till tullverket ej vidare skulle förklaras utgå af tullmedlen, ej böra utgå af nämnda medel, på sätt generaltullstyrelsen hemställt, utan — såsom af statskontoret föreslagits — från allmänna indragningsstaten.

Jag hemställer alltså, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen medgifva,

att tillförordnade skrifbiträdet å generaltullstyrelsens kansli Emma Maria Schröder må under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension å 1,000 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder hennes anställning såsom skrifbiträde hos generaltullstyrelsen upphör.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle nådig proposition aflåtas till Riksdagen af den lydelse, bilaga litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Emil Sundberg.